דוח מבקר המדינה | אדר התשפ"ג | פברואר 2023

צבא ההגנה לישראל

ספינות הטילים בהגנה על המרחב הימי בלחימה

ספינות הטילים בהגנה על המרחב הימי בלחימה

רקע

החוף של מדינת ישראל הוא השער העיקרי לסחר חוץ. ממנו משתרעים 12 מייל של מרחב ימי הנמצא בריבונות המדינה (מים טריטוריאליים). המרחב הימי המשתרע מן החוף (וכולל את המים הטריטוריאליים) ועד למרחק של כ-115 מייל ימי הוא האזור הכלכלי הבלעדי שלה ונקרא גם המים הכלכליים[1], ובו ישנם מתקני חיפוש והפקת גז המהווים מקור אנרגיה מרכזי למדינת ישראל. מרחב זה מאוים על ידי גורמים שונים. ייעודה של זרוע הים של צה"ל הוא לפעול בממד הימי להגנת מדינת ישראל, וסדר הכוחות (סד"כ) המרכזי המשמש לכך הוא ספינות הטילים (סטי"לים, מסוג סער 5 ו-4.5). בשנים האחרונות גיבשה זרוע הים תפיסה זרועית להשגת עליונות ימית, ופיתחה יכולות של אש מכלי השיט השונים.

נתוני מפתח

כ-115 מייל ימי

הם גבול מרחב המים הכלכליים של מדינת ישראל (בנקודה הרחוקה ביותר מהחוף)

3 אסדות גז

היו במים הכלכליים של מדינת ישראל בתקופת הביקורת, וכן אוניית גיבוי מגזת אחת. מתקנים אלה מאוימים על ידי גורמים שונים

4 סטי"לים סער 6

הנקראים גם ספינות מגן, נרכשו להגנת המים הכלכליים. מתוכנן לסיים את תהליכי הקליטה והמבצוע שלהם במהלך תר"ש "תנופה"

4 שנים

עיכוב בהשלמת המבצוע של ארבע ספינות המגן, שהייתה מתוכננת לתחילת שנת 2019

1 שטח המגיע עד לכ-200 מייל ימי מחופיה של מדינה חופית, ושבו יש לאותה מדינה זכויות ריבוניות, בין היתר להפקת אנרגייה ולהקמת מתקנים.

פעולות הביקורת

בחודשים פברואר 2020 עד יוני 2022, לסירוגין, ביצע משרד מבקר המדינה ביקורת בנושא "ספינות הטילים בהגנה על המרחב הימי בלחימה". בביקורת נבדקו סוגיות בבניין הכוח של זרוע הים ושיתוף הפעולה בין זרוע הים לזרוע האוויר והחלל (זרוע האוויר). הביקורת נעשתה בצה"ל - בזרוע הים, באגף תכנון ובניין כוח רב-זרועי (אג"ת), באגף המבצעים (אמ"ץ), באגף המודיעין (אמ"ן) ובזרוע האוויר. בדיקות השלמה נעשו במטה לביטחון לאומי שבמשרד ראש הממשלה ובמשרד האנרגייה.

ועדת המשנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת החליטה שלא להניח דוח זה במלואו על שולחן הכנסת אלא לפרסם רק חלקים ממנו, לשם שמירה על ביטחון המדינה, בהתאם לסעיף 17 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].

תמונת המצב העולה מן הביקורת

עמידה ביעד שנקבע בשנת 2013 לאספקה של ספינות המגן - נכון למועד ביצוע הביקורת יש פיגור של כארבע שנים בהשלמת האספקה והמבצוע של ארבע ספינות המגן, שכן בהתאם להחלטת הממשלה ב/53[2] יעד המבצוע של כל ספינות המגן היה בתחילת שנת 2019, והצפי הנוכחי להשלמתו של תהליך זה הוא בשנת 2023.

התיישנות ספינות מסוימות והצורך בהחלפתן - אף שעוד בשנת 2018 אושר הצורך המבצעי בהחלפת ספינות מסוימות, במועד סיום הביקורת, יוני 2022, טרם ניתן אישור אג"ת לרכש ולתקצובו, אישור שהיה אמור להתקבל לפי הגאנט שהציגה זרוע הים בספטמבר 2021.

שיתוף פעולה בין-זרועי עם זרוע האוויר - קיים מאמץ מתמיד הן של זרוע הים והן של זרוע האוויר לקדם את ההתמודדות עם משימת הגנת המים הכלכליים ועם האתגרים בתחום זה. לשתי הזרועות יש תוכניות עבודה שנתיות משותפות המסדירות את האימונים המשותפים ובניין הכוח, נוהלי התכנון והתחקיר, אופן הביצוע והסד"כ המוקצה לכל אימון.

2 ב-13.11.13, בעקבות גילוי שדות הגז החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני - בטחוני) (החלטה ב/53) להטיל על צה"ל לפעול להגנת האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל בתחום האנרגייה המצויים באזור הכלכלי הבלעדי.

עיקרי המלצות הביקורת

- מומלץ כי הרמטכ"ל ינחה לבחון את הצורך המבצעי של סד"כ הסטי"לים בזרוע הים ולגבש בהתאם לתוצאות הבחינה תוכנית בניין כוח מעודכנת שתביא בחשבון את כלל משימות צה"ל, ובהן את משימות זרוע הים - הקיימות, המתהוות והעתידיות - ואת האיומים המתפתחים.
- מומלץ כי צה"ל ומשרד הביטחון יבצעו הליך הפקת לקחים בכל הנוגע ליעדי העמידה בלו"ז האספקה של ארבע ספינות המגן בנושאים שבאחריותם.
- מומלץ כי אג"ת וזרוע הים, כל אחד בתחומו, יקיימו בקרה על פרויקט החלפת ספינות מסוימות ויוודאו כי נעשים כל המאמצים לקדם את החלפתן, לרבות בקרה על תקצוב הפרויקט ועל מימוש התקציב.

סטי"ל מסוג סער 6 (ספינת מגן)

המקור: זרוע הים, צה"ל.

סיכום

בשנים האחרונות חל שינוי ניכר באיומים שבתווך הימי: הוקמו מתקנים אסטרטגיים חיוניים לחיפוש ולהפקה של גז, שהם מקורות אנרגייה מרכזיים עבור מדינת ישראל, ומאוימים על ידי גורמים שונים. נוכח התפתחות האיומים, מומלץ כי הרמטכ"ל ינחה לבחון את הצורך המבצעי של סד"כ הסטי"לים בזרוע הים ולגבש בהתאם לתוצאות הבחינה תוכנית בניין כוח, וכן מומלץ כי התוכנית תיושם ותתוקף באופן עיתי בהתאם לתרחישי הייחוס המתעדכנים.

ספינות הטילים בהגנה על המרחב הימי בלחימה

מבוא

החוף של מדינת ישראל הוא השער העיקרי לסחר חוץ, הן בתחום האזרחי והן בתחום הצבאי: בשנת 2018 כ-98% מסחר החוץ עבר דרך נמלי הים[3]. חוף זה מאוים על ידי גורמים רבים.

על פי הוראת הפיקוד העליון, זרוע הים היא המופקדת על בניית הכוח הימי של צה"ל ועל הפעלתו, וייעודה הוא לפעול בממד הימי להגנת מדינת ישראל ולמלא את חלקה בהרתעה מפני מלחמה ובהשגת מטרות המלחמה.

בתקופת הביקורת היתה זרוע הים מצויה בתהליך של התאמתה להתמודדות עם שינוי אופיו של האיום הימי. לשם התמודדות זו גיבשה זרוע הים תפיסה זרועית להשגת עליונות ימית, ופיתחה יכולות של אש מכלי השיט השונים.

זרוע הים מקיימת פעילות ביטחון שוטף בשגרה, והיא משולבת במבצעים שונים ובתוכנית המבצעית העיקרית של צה"ל, המבוססת על תרחיש ייחוס. החל משנת 2013 נוספה לזרוע גם משימה של הגנת המים הכלכליים, כפי שיפורט להלן.

מחופה של מדינת ישראל משתרעים 12 מייל של מרחב ימי הנמצא בריבונות המדינה (מים טריטוריאליים)[4]. המרחב הימי המשתרע מהחוף (וכולל את המים הטריטוריאליים) ועד למרחק של כ-115 מייל ימי מהחוף (בנקודה הרחוקה ביותר) הוא האזור הכלכלי הבלעדי שלה ונקרא גם המים הכלכליים[5].

3 בעניין זה ר' מבקר המדינה, דוח שנתי 70א (מרץ 2020), בנושא "ההיערכות לתחרות בנמלי הים", ע' 201.

4 לפי אמנת האומות המאוחדות על משפט הים משנת 1982 (United Nations on the Law of the Sea 1982, להלן - אמנת הים), מים טריטוריאליים הם רצועה המשתרעת לכל היותר על 12 מייל ימי (כ-22 ק"מ) כלפי חוץ מחופה של מדינה חופית. אזור זה נחשב שטח בריבונות של אותה המדינה, אך אפשרי המעבר בו לספינות זרות. מים אלו נקראים בישראל גם "מימי חופין" (חוק מימי חופין, התשי"ז-1956, וחוק הפרשנות, התשמ"א-1981).

5 אמנת הים היא שטבעה את המושג "אזור כלכלי בלעדי" (Exclusive Economic Zone - EEZ) שישתרע על שטח המגיע עד ל-200 מייל ימיים מחופיה של מדינה חופית, ושבו יהיו לאותה מדינה זכויות ריבוניות לחיפוש, ניצול, ניהול ושימור אוצרות הטבע המצויים באזור זה, להפקת אנרגיה, ולהקמת איים מלאכותיים ומתקנים. מדינת ישראל נסמכה בהקשר זה בעיקר על חוק השטחים התת-ימיים, התשי"ג-1953, שהותיר סימני שאלה מסוימים בדבר תחולת המשפט הישראלי על שטחי הים. על רקע זה גובשה הצעת חוק האזורים הימיים, התשע"ח-2017, אשר עברה קריאה ראשונה בכנסת בנובמבר 2017, ובטרם התפזרה הכנסת העשרים נמצאה בהכנה לקריאה שנייה-שלישית בוועדת הכלכלה.

תמונה 1: **מים טריטוריאליים ומים כלכליים של ישראל**

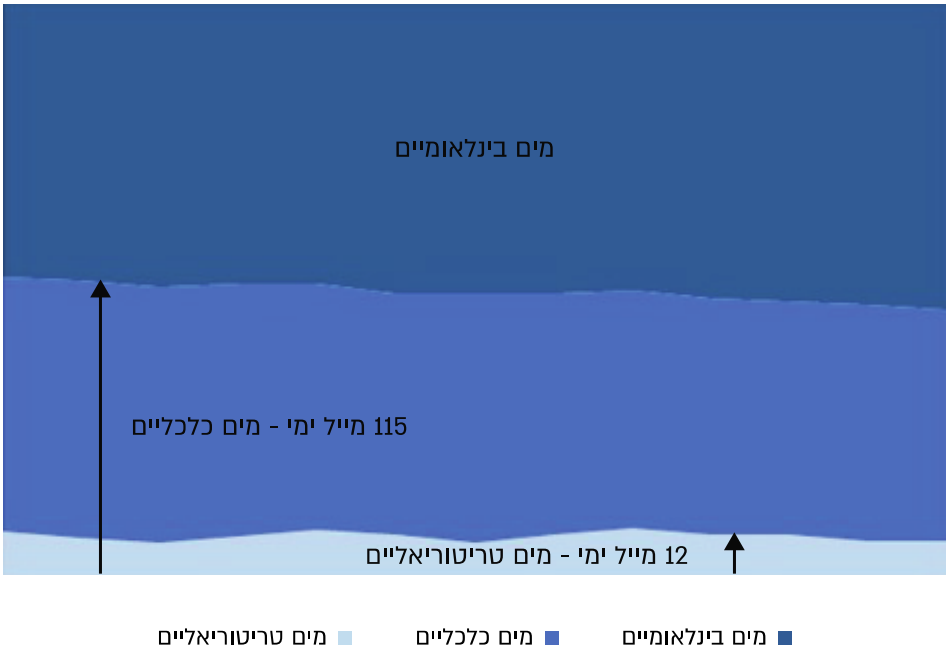

על פי הגדרות אמנת הים, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

בשלהי המאה העשרים ובראשית המאה העשרים ואחת החלו להתגלות שדות גז במים הכלכליים של ישראל. בעקבות זאת הוקמו במים הכלכליים מתקנים חיוניים לחיפוש ולהפקה של גז מהים. מתקנים אלו הם מקורות אנרגייה מרכזיים ואסטרטגיים למדינת ישראל[6]. מתקנים אלה מאוימים על ידי גורמים שונים.

6 בשנת 2020 יוצרו 67% מהחשמל במשק מגז טבעי. על פי רשות הז הטבעי, משרד האנרגייה, "סקירת ההתפתחויות במשק הגז הטבעי - סיכום לשנת 2021".

תמונה 2: **מאגרים ואסדות גז במים הכלכליים של ישראל, גבולות גזרה לפני החלטת הממשלה מאוקטובר 2022 על ההסכם הימי בין ישראל ללבנון, לפי מסמכי צה"ל ושלא על פי קנה מידה מדויק**

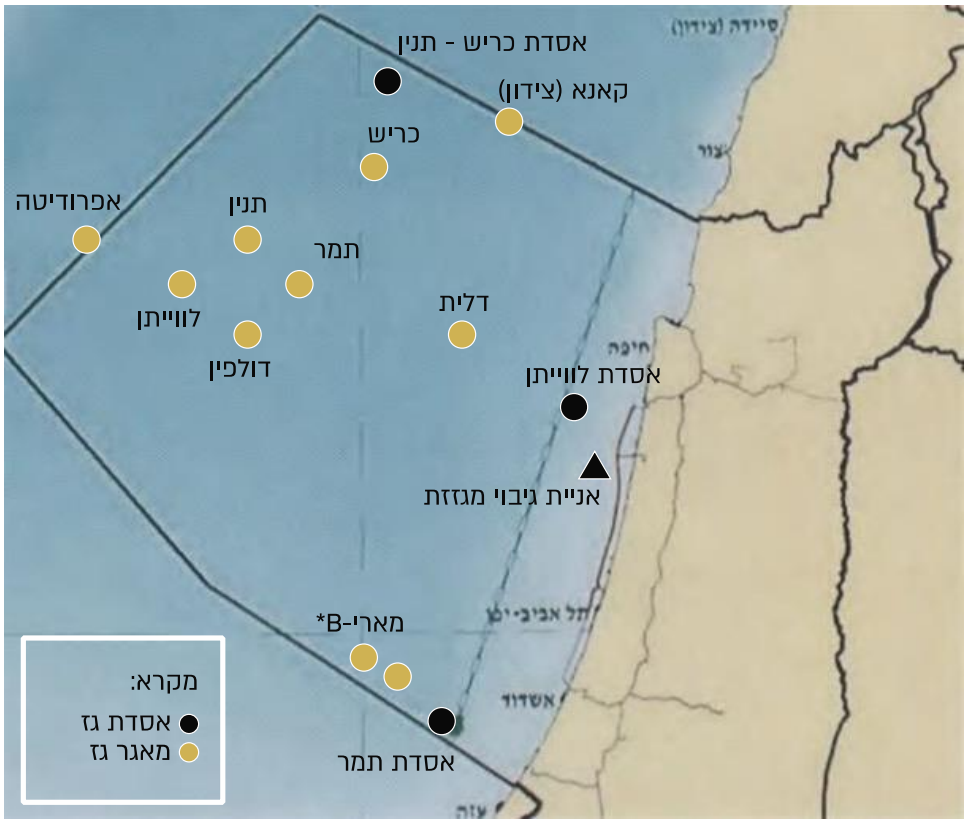

על פי מסמכי צה"ל, בעיבוד משרד מבקר המדינה ושלא על בסיס קנה מידה מדויק.

* מאגר מארי-B התכלה בשנת 2012. מאגר אפרודיטה מצוי במחלוקת בין ישראל לקפריסין.

בתקופת הביקורת הייתה אסדת כריש במוקד מחלוקת מדינית על קו הגבול הימי בין ישראל ללבנון והייתה מוקד לאיומים על ידי ארגון חיזבאללה. בתגובתו על טיוטת הדוח מסר צה"ל כי ביולי 2022 התקרבו שלושה כלי טיס בלתי מאוישים לאסדה. באוקטובר 2022 אישרה הממשלה לחתימה הסכם ימי בין מדינת ישראל לבין מדינת לבנון, המסדיר את המחלוקת האמורה[7].

ב-13.11.13, בעקבות גילוי שדות הגז, החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) להטיל על צה"ל לפעול להגנת האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל בתחום האנרגייה המצויים באזור הכלכלי הבלעדי. האחריות למשימת ההגנה על אותם מתקנים חיוניים הוטלה על זרוע הים.

7 החלטה מספר 1206 של הממשלה מיום 27.10.22.

פעולות הביקורת

בחודשים פברואר 2020 עד יוני 2022, לסירוגין, ביצע משרד מבקר המדינה ביקורת בנושא "ספינות הטילים בהגנה על המרחב הימי בלחימה". בביקורת נבדקו סוגיות בבניין הכוח של זרוע הים ושיתוף הפעולה בין זרוע הים לזרוע האוויר והחלל (להלן - זרוע האוויר). הביקורת נעשתה בצה"ל - בזרוע הים, באגף תכנון ובניין כוח רב-זרועי (להלן - אג"ת), באגף המבצעים (להלן - אמ"ץ), באגף המודיעין (להלן - אמ"ן) ובזרוע האוויר. בדיקות השלמה נעשו במטה לביטחון לאומי שבמשרד ראש הממשלה ובמשרד האנרגייה.

ועדת המשנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת החליטה שלא להניח דוח זה במלואו על שולחן הכנסת אלא לפרסם רק חלקים ממנו, לשם שמירה על ביטחון המדינה, בהתאם לסעיף 17 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].

בניין הכוח של ספינות הטילים

זרוע הים, ככל הזרועות והיחידות בצה"ל, נדרשת להיערך לאתגרים הצפויים ולהציג תוכניות בניין כוח למול תרחיש הייחוס שנקבע בתוכנית הרב-שנתית (להלן - תר"ש) של צה"ל, ולמול משימותיה על פי התוכניות המבצעיות.

ספינות הטילים (להלן - סטי"לים) של זרוע הים (הנקראות גם ספינות שטח) מיועדות לבצע משימות מבצעיות רבות ומגוונות. סדר הכוחות (להלן - סד"כ) של הסטי"לים הוא הסד"כ המרכזי של זרוע הים.

1. עמידה ביעד סד"כ הסטי"לים שקבע הרמטכ"ל לתר"ש "תנופה"

בעקבות הנחיה של הרמטכ"ל לבחון את סד"כ ספינות השטח הנדרש בצה"ל בראייה של עשור קדימה, הושלמה בשנת 2017 בזרוע הים עבודת מטה בנושא זה (להלן - עמ"ט סד"כ השטח), שהתבססה על ניתוח חקר ביצועים בזרוע.

בהתבסס על העבודות של זרוע הים ושל אג"ת התקיימו באוקטובר 2018 דיונים בראשות סגן הרמטכ"ל והרמטכ"ל. סגן הרמטכ"ל אישר את הצורך במספר מסוים של סטי"לים לביצוע משימות זרוע הים בשלמותן, אך סיכם כי נוכח אילוצי משאבים יעמוד הסד"כ המזערי בתר"ש הבאה (תר"ש "תנופה" לשנים 2020 - 2024), תוך כדי ניהול סיכונים, על פחות סטי"לים בשנת 2023. בעניין זה יש לציין, כי ב-29.11.20 הוצגו לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט) עיקרי תר"ש "תנופה" ואולם התר"ש לא אושרה בדיון זה ונקבע כי יתקיים דיון השלמה בקבינט. גם בדיון ההשלמה שהתקיים ב-7.2.21 לא אושרה התר"ש.

הרמטכ"ל החליט כי בניין הכוח בתר"ש "תנופה" יעמוד על מספר מסוים של סטי"לים, וכי נכון לקבוע את הצורך המבצעי על יותר סטי"לים ולגבש תוכנית בניין כוח בתוכניות הרב-שנתיות הבאות. בדצמבר 2022 מסר צה"ל כי ביוני 2022 תיקף הרמטכ"ל פעם נוספת החלטה זו.

בהחלטה ב/53 נקבע כי לצורך הגנת המתקנים החיוניים בתחום האנרגייה המצויים בים יירכשו עוד ארבע ספינות (להלן גם - ספינות מגן). הדגם שנבחר הוא הדגם המתקדם סער 6, בתצורתו הבסיסית[8], וזאת מתקציב שאף הוא נקבע בהחלטה האמורה. נוסף על ייעודן להגנת המים הכלכליים, ספינות המגן הן גם ספינות שטח התקפיות בעלות יכולת להקרין עליונות ימית, בעלות שרידות גבוהה בהקשרי מזג אוויר ובעלות יכולת לפעול בטווחים רחוקים במשך זמן רב.

היעד שנקבע בהחלטה ב/53 לאספקת הספינה הראשונה היה שנת 2016, לאספקת עוד שתי ספינות - שנת 2017, ולספינה הרביעית - שנת 2018.

במעלה הדרך, עודכנו יעדי האספקה והמבצוע בתוספת של ארבע שנים לכל ספינה.

בתגובתו על טיוטת הדוח מסר צה"ל כי יעדי האספקה עודכנו כחלק מניהול הפרויקט, התאמות אמצעי לחימה ומענה לאתגרים טכנולוגיים שהתעוררו במהלכו.

ראש מחלקת התכנון והארגון בזרוע הים מסר למשרד מבקר המדינה בפברואר 2022 כי מרגע חתימת החוזה ההצטיידות בספינות המגן מתנהלת כמתוכנן, והתקציבים הייעודיים הועברו. גם אג"ת מסר למשרד מבקר המדינה באותו החודש כי מתקיימים דיוני מצב עתיים בכל הרמות עד סגן הרמטכ"ל לגבי צבירת ספינות המגן, וכי לא ידוע להם על פערים בנושא זה.

מן האמור עולה אפוא כי הצפי הוא שההצטיידות בספינות המגן והפיכתן למבצעיות יושלמו עד לשנת 2024, סוף תר"ש "תנופה", דבר שיביא להשגת היעד שנקבע לסד"כ ספינות השטח. עם זאת עלה כי נכון למועד עריכת הביקורת ישנו פיגור של כארבע שנים בהשלמת האספקה והמבצוע של ארבע ספינות המגן.

מומלץ כי צה"ל ומשרד הביטחון יבצעו הליך הפקת לקחים בכל הנוגע ליעדי העמידה בלו"ז האספקה של ארבע ספינות המגן בנושאים אשר בתחום אחריותם.

תמונה 3: **סטי"ל מסוג סער 6**

המקור: זרוע הים, צה"ל.

8 הספינות נבנות בגרמניה בתצורת גוף ומערכות השטה בלבד, וכל מערכות הלחימה בהן מותקנות בארץ במספנות זרוע הים בשילוב התעשיות הביטחוניות הישראליות.

2. התיישנות ספינות מסוימות והצורך בהחלפתן

חלק מהסטי"לים הם ישנים, ועקב כך קורות בהם תקלות טכניות.

עוד בשנת 2018 צוין בעמ"ט סד"כ השטח של זרוע הים הצורך בהחלפת ספינות.

על פי נוהל 10/1, שהוא הוראת קבע של אג"ת בנושא פיתוח והצטיידות (להלן - נוהל 10/1), השלבים הראשונים בפרויקט הצטיידות הם הגדרת הצורך המבצעי, בחינתו ואישורו. התהליך נמשך בגיבוש תפיסת הפעלה ראשונית והפצת אופיין מבצעי ומסתיים באישור עקרוני של אג"ת לצאת לדרך. לאחר מכן תהיה חתימה על חוזה, והשלבים הבאים הם תכנון מפורט, התארגנות והתקשרות, פיתוח, רכש והצטיידות, הכרזת יכולת מבצעית ראשונית (IOC) והכרזת מבצעיות סופית (FOC).

באוקטובר 2018 אישר סגן הרמטכ"ל בדיקת היתכנות למחליף הספינות המתיישנות מתקציב זרוע הים ובכך אישר בעצם את הצורך המבצעי במחליף, כנדרש בנוהל 10/1. ביולי 2019 הנחה סגן הרמטכ"ל את זרוע הים להציג בשנת 2019 תוכנית למחליף.

ביוני 2020, כשנה לאחר הנחיית סגן הרמטכ"ל, הציגה זרוע הים לראש מחלקת התכנון באג"ת את הרעיון המרכזי למחליף. ראש מחלקת התכנון המליץ לקדם את התהליך על פי נוהל 10/1 ותוך כך נדרשה זרוע הים להציג ניתוח תשתיות נדרשות לפרויקט; לבחון משמעויות ארגוניות; ולתאם היבטי קישוריות ודיגיטל עם אגף התקשוב.

במסגרת בקרת פרויקטים בזרוע הים מיוני 2021 הציגה זרוע הים לראש מחלקת התכנון באג"ת כי הפרויקט טרם אושר עקרונית.

באוגוסט 2021 ציין מפקד זרוע הים הקודם במסמך סיכום תפקידו כי סוכמה עם אג"ת הצטיידות בספינות לצורך החלפתן עם אפשרות הצטיידות בנוספות. עוד ציין מפקד זרוע הים כי נכון למועד כתיבת המסמך אושר ותוקצב תכנון פרטני של דגם הספינות החדשות, אך טרם הושלם תהליך האישורים באג"ת, וממילא טרם התקבל אישור של ועדת השרים להצטיידות. מפקד זרוע הים הדגיש כי על זרוע הים לתעדף את החלפת הספינות.

בפגישה שהתקיימה במאי 2022 מסר מפקד זרוע הים הנוכחי לצוות הביקורת כי להחלפת הספינות יש חשיבות בהיערכות זרוע הים לאיומים קיימים ועתידיים. המפקד הדגיש כי הפרויקט טרם אושר סופית.

> בביקורת עלה כי הספינות האמורות הן ישנות ואינן נותנות מענה מספק. אף שעוד בשנת 2018 אושר הצורך המבצעי בהחלפה, במועד סיום הביקורת, יוני 2022, טרם ניתן אישור אג"ת לרכש ולתקצובו, אישור שהיה אמור להתקבל לפי הגאנט שהציגה זרוע הים בספטמבר 2021.

בדצמבר 2022 מסר צה"ל כי ביוני 2022 אישר הרמטכ"ל את תצורת המחליף ויציאה לרכש של ספינות עם אופציה לרכש עתידי של ספינות נוספות.

מומלץ כי אג"ת וזרוע הים, כל אחד בתחומו, יקיימו בקרה על הפרויקט ויוודאו כי נעשים כל המאמצים לקדם את החלפת הספינות המתיישנות בסטי"לים מתקדמים המותאמים לאתגרי ההווה והעתיד בזירה הימית, לרבות בקרה על תקצוב הפרויקט ועל מימוש התקציב.

3. בניין הכוח של הסטי"לים בראייה ארוכת טווח

מכוח דרישות מבצעיות שוטפות מפותחות תוכניות בניין הכוח השוטפות לטווחי הזמן הקצר והבינוני. בתוכניות אלו, שהן שנתיות או רב-שנתיות, מובאים בחשבון מכלול האילוצים של צה"ל בנסיבות העכשוויות, ובכללם התקציבים השנתיים.

תוכניות בניין כוח לטווח הזמן הארוך מתייחסות למכלול האיומים (האיום הכולל) ומגובשות על בסיס ההנחה שהאיום יתממש ("המקרה ההגיוני הגרוע האפשרי").

מומלץ כי הרמטכ"ל ינחה לבחון את הצורך המבצעי של סד"כ הסטי"לים בזרוע הים ולגבש בהתאם לתוצאות הבחינה תוכנית בניין כוח מעודכנת. בגיבוש תוכנית זו יש להביא בחשבון את כלל משימות צה"ל, ובתוכן את משימות זרוע הים - הקיימות, המתהוות והעתידיות - ואת האיומים המתפתחים.

בתגובתו על טיוטת הדוח מסר צה"ל כי בחן וימשיך לבחון את הפער והמענה בראייה רב-זירתית למול התפתחויות של איומים עתידיים. צה"ל הוסיף כי הסוגיה תובא להחלטת סגן הרמטכ"ל.

שיתוף פעולה בין-זרועי

עלה בביקורת כי לזרוע הים ולזרוע האוויר יש תוכניות עבודה שנתיות משותפות המסדירות את האימונים המשותפים ובניין הכוח, נוהלי התכנון והתחקור, אופן הביצוע והסד"כ המוקצה לכל סוג אימון.

משרד מבקר המדינה מציין לחיוב את שיתוף הפעולה בין זרוע הים לבין זרוע האוויר כפי שמשתקף מפגישות שקיים צוות הביקורת וממסמכים שהתקבלו. בביקורת עלה כי קיים מאמץ מתמיד הן של זרוע הים והן של זרוע האוויר לקדם את ההתמודדות עם משימת הגנת המים הכלכליים והאתגרים בתחום זה.

סיכום

בשנים האחרונות חל שינוי ניכר באיומים שבתווך הימי. זאת בראש ובראשונה בשל הקמתם של מתקנים אסטרטגיים חיוניים לחיפוש ולהפקה של גז במים הטריטוריאליים ובמים הכלכליים של ישראל. מתקנים אלו הינם מתקנים אסטרטגיים המהווים מקורות אנרגייה מרכזיים החיוניים למדינת ישראל, והינם מאוימים על ידי גורמים שונים.

מומלץ כי הרמטכ"ל ינחה לבחון את הצורך המבצעי של סד"כ הסטי"לים בזרוע הים ולגבש בהתאם לתוצאות הבחינה תוכנית בניין כוח מעודכנת, וכן מומלץ כי התוכנית תיושם ותתוקף באופן עיתי בהתאם לתרחישי הייחוס המתעדכנים.